

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/64368

GK 169

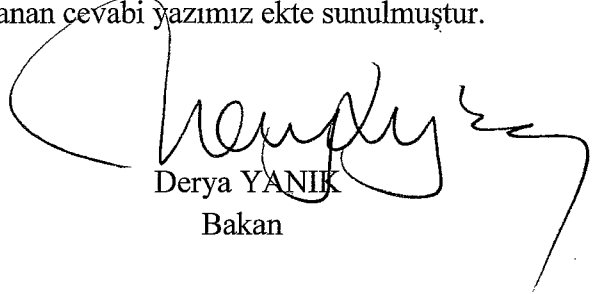
Sayı : 72079556-610- 586
Konu : Soru Önergesi (7/64368)

21/06/2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 19.05.2022 tarihli ve 1017552 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Mardin Milletvekili Sayın Ebrü GÜNAY tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/64368 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur. Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni (2 sayfa)

**Mardin Milletvekili Sayın Ebrü GÜNAY'a Ait 7/64368 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni**

Ulusal Engelli Veri Sisteminde kayıtlı ve hayatta olan engelli sayılarına ilişkin bilgiler, “Engelli ve Yaşlı İstatistik Bülteni” Bakanlığımız internet sayfasında; engellilere ilişkin veriler ise Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) internet sayfasında yayımlanmaktadır.

Bakanlığımız özel gereksinimi olan bireylere engel grubuna göre ayırım göstermeden ancak engel gruplarının güçlü ve zayıf yönlerini gözетerek çalışmalarını yürütmektedir. Özel gereksinimi olan çocukların eğitim öğretim faaliyetleri Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülmektedir. Özel gereksinimi olan çocukların eğitime tam ve eşit olarak katılım sağlaması için farklılıkları gören ve çeşitliliği destekleyen kapsayıcı eğitimi her seviyede güçlendirmek için Milli Eğitim Bakanlığı ile çalışmalarını yürütmekte olan Bakanlığımız; Engelsiz Vizyon Belgesi ile de özel gereksinimi olan çocuklara en az kısıtlayıcı ortamda, akranları ile birlikte eğitimin her kademesinde katılımını destekleyen politikalar üretmeye devam etmektedir. Özel gereksinimi olan bireylere yönelik sağlık hizmetleri Sağlık Bakanlığı tarafından sağlanmakta olup, tarama ve takip programları neticesinde bireylere ihtiyaç duyduğu uygun sağlık hizmetleri sunulmaktadır.

Diğer taraftan, Bakanlığımız ve Sağlık Bakanlığı iş birliğinde engellilerin (down sendromu ve otizm spektrum bozukluğuna sahip bireyler de dahil olmak üzere) çeşitli hak ve hizmetlerden yararlanmalarında temel belirleyici niteliği taşıyan engelli sağlık kurulu raporu yönetmeliğinde değişiklik yapılması sağlanmıştır. 20.02.2019 tarihinde yürürlüğe giren Çocuklar İçin Özel Gereksinim Değerlendirilmesi Hakkında Yönetmelik (ÇÖZGER) ile 0-18 yaş grubundaki çocuklar için özel gereksinim düzeyleri engel oranları ile ilişkilendirilmiştir. Buna göre Down sendromu ve yaygın gelişimsel bozukluklarının değerlendirilmesinde engel oranı en yüksek düzey aralığı olan “özel koşul gereksinimi vardır” ibaresi kullanılmaya başlanmıştır.

Bununla birlikte, özel gereksinimi olan bireylere ve ailelerine çeşitli sosyal yardım ve sosyal hizmetler sunulmaktadır. Bakanlık olarak engelli bireylerin sevgi ve ilgi gördükleri aile ortamından kopmadan yaşamını sürdürebilmeleri öncelikli hedefimizdir. Bunun için gündüz bakım merkezlerinde engellisine bakan aile bireylerinin gün içerisinde kendilerine de vakit ayırıp sosyal hayata katılmalarını sağlamak ve özel gereksinimi olan bireylerin ailesi yanında çevresinden koparılmadan bakımını sağlamak amacıyla tam veya yarı zamanlı olarak engelli bireylere ücretsiz gündüz hizmetleri sunulmaktadır. Gündüz hizmet veren merkezlerde engelli bireyin öz bakım ihtiyaçlarının karşılanmasının yanı sıra toplumsal hayata katılımlarını sağlamak üzere eğitim, sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler yürütülmektedir.

Evde bakımı sağlanan engelli bireylerin hayatlarının idamesini evde yürütecek kişilerin maddi yoksunluğu olduğu durumda gerekli şartları sağlamaları halinde evde bakım desteği yardımı yapılabilmekte, ayrıca engelli bireyler de engelli aylığından yararlanabilmektedir. Bununla birlikte evde bakım desteği alan engelli bireylerin aileleri başta olmak üzere, tüm engelli ailelerinin yıl içerisinde hac, umre, sağlık vb. gibi çeşitli nedenlerle engelli bireylerinden geçici süreyle ayrı kalacak olmaları halinde, engelli bireyler için mevcut yatılı kuruluşlarımızda ücretsiz sunulan geçici bakım hizmeti de mevcuttur.

Engellinin evde bakımı mümkün olmaması halinde ise engelli bireylere yönelik 7 gün 24 saat hizmet sunan yatılı kurumsal merkezlerden yararlanabilmektedir. Bakıma ihtiyacı olan engelli bireylerin gerçek kişi veya özel hukuk tüzel kişileri tarafından açılan özel bakım

merkezlerinde gerekli şartları sağlamaları halinde ücreti Bakanlık tarafından karşılanan engelli statüsünde ücretsiz bakım hizmeti alabilmektedir.

Çocuklarının temel ihtiyaçlarını karşılayamayan ve yaşamlarını en düşük seviyede dahi sürdürmekte güçlük çeken ailelerin, kendi kendine yeterli hale gelinceye kadar özel gereksinimi olan çocuklarının bakımı ve desteklenmesi amacıyla Sosyal ve Ekonomik Destek (SED) yardımı sağlanabilmektedir. Bu yardım, aileye geçici bir süre verilen ekonomik destek ile psiko-sosyal destek sistemidir.

Ayrıca, belirlenen koşulları sağlamaları durumunda özel gereksinimi olan bireyler; elektrik indiriminden, toplu taşıma araçlarında ücretsiz seyahat hakkından, araç alımında ÖTV muafiyetinden, EKPSS sınavı ile kamuda istihdam ve korumalı işyerleri ile özel sektörde istihdam hakkından, engelli çocuğu bulunan ebeveynlere çalışma hayatında mazeret izni hakkı ile izin kullanımında gerekli kolaylık sağlanması hakkından, erken emeklilik ve malulen emeklilik hakkından, 81 ilde bulunan Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlükleri ve Sosyal Hizmet Merkezlerinde psiko-sosyal hizmetler ile aile eğitim programlarından yararlanabilmektedir.